

Про французьку мову: загальна інформація та цікаві факти

- Французька мова займає особливе місце в світі. У той час як інші мови використовуються в певних регіонах або сферах діяльності, французька мова широко поширена у всьому світі. Французькою мовою розмовляють понад 300 мільйонів людей на п'яти континентах.

- Французька мова є офіційною або однією з офіційних у 29 країнах. Це єдина офіційна мова у 13 країнах (Франція, Монако, Бенін, Буркіна-Фасо, Демократична Республіка Конго, Конго, Кот-д'Івуар, Габон, Гвінея, Малі, Нігер, Сенегал, Того); це одна з офіційних мов у 16 країнах (Бельгія, Люксембург, Швейцарія, Бурунді, Камерун, Коморські острови, Джибуті, Екваторіальна Гвінея, Мадагаскар, Центральноафриканська Республіка, Руанда, Сейшели, Чад, Канада, Гаїті, Вануату). Французька не має офіційного статусу в 7 країнах, де нею розмовляють понад 20% населення (Алжир – 33%, Марокко – 35%, Туніс – 52%, Мавританія, Ліван, Маврикій, Андорра).

- Французька мова є одночасно робочою та офіційною мовою ООН, Європейського Союзу, ЮНЕСКО, НАТО, Міжнародного Олімпійського комітету, Міжнародного Червоного хреста та багатьох міжнародних правових інстанцій. Французька мова є офіційною мовою трьох міст, де розташовані штаб-квартири європейських інституцій : Страсбурга, Брюсселя та Люксембурга.

- Французька відноситься до індоєвропейської мовної родини (романська група, галло-романська підгрупа). До романських мов відносяться також іспанська, португальська, італійська, румунська та ін. Розвинувшись з народної латини, французька відійшла від неї далі, ніж будь-яка інша романська мова.

- Перша згадка про мову, відмінну від латини, датується 813 роком, коли на Турському соборі священикам рекомендували читати проповіді не латиною, а зрозумілою для прихожан мовою – “*in rustica romana lingua*” (“сільською романською мовою”). Уже в 842 році був написаний перший текст давньофранцузькою мовою – так звані “Страсбурзькі клятви” (фр. *Serments de Strasbourg*). Це був договір між братами-королями Карлом II Лисим та Людовиком II Німецьким.

- Сучасна французька походить від так званої *Langue d'Oïl* (укр. мова ойль), діалекту північної Франції, на відміну від *Langue d'Oc* (укр. мова ок, окситанська мова), яка була поширена на півдні в однойменній провінції. Поділ цих двох варіантів французької було пов'язано зі способом вимови слова “так”. У наш час *Langue d'Oïl* майже витіснила *Langue d'Oc*, хоча і до цього дня у Франції використовуються різні діалекти французької мови.

- Варто відзначити, що загальна структура французької мови, не була сформована аж до кінця Середніх віків, коли існували окремі діалекти. Тільки в XVIII-XX століттях була сформована цілісна структура французької мови завдяки знаменитим казкам великого письменника Шарля П'єро.

● Протягом 600 років французька була офіційною мовою в Англії. З XI століття французькою мовою велися державні документи, нею користувалися правителі та знатні люди. Англійською мовою спілкувалися переважно бідняки, і її постійно витісняли. На гербі Сполученого королівства Великої Британії та Північної Ірландії красується напис "*Dieu et mon droit*", що в перекладі означає "Бог і моє право". Лінгвісти вважають, що від 30 до 50% сучасної англійської лексики є запозиченнями з французької.

● Французька мова є одним з лідерів за кількістю слів, які увійшли в ужиток інших народів. Серед запозичень можна згадати слова *кафе, ресторан, шампанське, шоколад* та інші. Типовим закінченням для французької мови є *-tion* і *-sion*, а в нашому випадку такі слова трансформуються в більш звичну *революцію, еволюцію, сенсацію* тощо.

● Французьку мову можна вивчати в усіх країнах світу. Франція має велику мережу закладів культури за кордоном, де французьку мову вивчають понад 750 000 осіб.

● Міжнародний день французької мови відзначається щорічно 20 березня. Свято було засновано Організацією Об'єднаних Націй недавно — лише у 2010 році. Дата 20 березня для цього свята вибрана тому, що в цей день святкується Міжнародний день Франкофонії.